

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tielet Awla)

28 ta' April 2022 *

"Rinviju għal deciżjoni preliminari – Direttiva 2001/23/KEE – Artikoli 3 sa 5 – Trasferimenti ta' impriži – Żamma tad-drittijiet tal-ħaddiema – Eċċezzjonijiet – Proċedura ta' insolvenza – "pre-pack" – Sopravivenza ta' impija – Trasferiment ta' (parti minn) impija wara dikjarazzjoni ta' falliment ippreċeduta minn pre-pack"

Fil-Kawża C-237/20,

li għandha bħala suġġett talba għal deciżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Hoge Raad der Nederlanden (Qorti Suprema tal-Pajjiżi l-Baxxi), permezz ta' deciżjoni tad-29 ta' Mejju 2020, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fil-5 ta' Ĝunju 2020, fil-proċedura

Federatie Nederlandse Vakbeweging

vs

Heiploeg Seafood International BV,

Heitrans International BV,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn A. Prechal, Presidenta tat-Tieni Awla, li qiegħda taġixxi bħala President tat-Tielet Awla, J. Passer, F. Biltgen (Relatur), L.S. Rossi u N. Wahl, Imħallfin,

Avukat Ĝenerali: G. Pitruzzella,

Reġistratur: M. Ferreira, amministratriċi prinċipali,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tat-30 ta' Settembru 2021,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- ghall-Federatie Nederlandse Vakbewegin, minn F. M. Dekker, advocaat,
- ghall Heitrans International BV u Heiploeg Seafood International BV, minn B. Kraaijpoel, J. F. Fliet u I. Spinath, advocaten,
- ghall-Gvern Olandiż, minn M. K. Bulterman u J. Langer, bħala aġenti,

* Lingwa tal-kawża: l-Olandiż.

– għall-Kummissjoni Ewropea, minn A. Nijenhuis u B.-R. Killmann, bħala aġenti, wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ĝenerali, ippreżentati fis-seduta tad-9 ta' Dicembru 2021, tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 3 sa 5 tad-Direttiva tal-Kunsill 2001/23/KE tat-12 ta' Marzu 2001 dwar l-approssimazzjoni tal-ligijiet ta' l-Istati Membri relatati mas-salvagwardja tad-drittijiet ta' l-impiegati fil-każ ta' trasferiment ta' impiżi, negozji jew partijiet ta' impiżi jew negozji (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 4, p. 98).
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn il-Federatie Nederlandse Vakbeweging (il-Federazzjoni tal-Moviment Sindakali Olandiż) (iktar 'il quddiem l-“FNV”), organizzazzjoni sindakali Olandiża, u Heiploeg Seafood International BV u Heittrans International BV (iktar 'il quddiem, flimkien, “Heiploeg il-Ġdida”), kumpanniji Olandiži, dwar iż-żamma tad-drittijiet tal-ħaddiema assenjati lil dawn il-kumpaniji wara trasferiment ta' impiżja meta ċ-ċedenti jkun ġie soġġett għal proċedura ta' falliment.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

- 3 Id-Direttiva 2001/23 ikkodifikat id-Direttiva tal-Kunsill 77/187/KEE tal-14 ta' Frar 1977 dwar l-approssimazzjoni tal-ligijiet tal-Istati Membri relatati mas-salvagwardja tad-drittijiet tal-impiegati fil-każ ta' trasferiment ta' impiżi, negozji jew partijiet ta' impiżi jew negozji (ĠU 1977, L 61, p. 26), kif emendata mid-Direttiva tal-Kunsill 98/50/KE tad-29 ta' Gunju 1998 (ĠU 1998, L 201, p. 88).
- 4 Il-premessa 3 tad-Direttiva 2001/23 hija fformulata kif ġej:

“Huwa neċċessarju li jigi pprovdut għall-protezzjoni ta' l-impiegati fil-każ li jinbidel min jimpjega, b'mod partikulari, sabiex jiġi żgurat li d-drittijiet tagħhom ikunu salvagwardjati.”
- 5 L-Artikolu 1 ta' din id-direttiva jiprovdhi, fil-paragrafu 1(a) u (b) tiegħi:
 - a) Din id-Direttiva għandha tapplika għal kull trasferiment ta' impiżja, negozju jew parti minn impiżja jew negozju lil persuna oħra li timpjega bħala riżultat ta' trasferiment jew inkorporazzjoni legali.
 - b) Bla ħsara għas-subparagrafu (a) u għad-dispożizzjoni jiet li ġejjin ta' dan l-Artikolu, ikun hemm trasferiment fis-sens ta' din id-Direttiva meta jkun hemm trasferiment ta' xi entità ekonomika li žomm l-identità tagħha, jiġifieri għaqda organizzata ta' riżorsi bl-objettiv li twettaq aktivitā ekonomika, kemm jekk l-aktivitā hija centrali jew anċillari kemm jekk le.”

- 6 L-Artikolu 3 tal-imsemmija direttiva jistabbilixxi, fl-ewwel subparagrafu tal-paragrafu 1 tiegħu:
“Id-drittijiet u l-obblighi ta’ min jagħmel it-trasferiment ikkawżati minn kuntratt ta’ mpjieg jew minn relazzjoni ta’ mpjieg eżistenti fid-data tat-trasferiment għandhom, minħabba dan it-trasferiment, jiġu trasferiti lil min lilu jsir it-trasferiment.”
- 7 L-Artikolu 4 tad-Direttiva 2001/23 jipprovdi, fl-ewwel subparagrafu tal-paragrafu 1 tiegħu:
“It-trasferiment ta’ l-impriża, n-negozju jew xi parti mill-impriza jew negozju m’għandux fih innifsu jikkostitwixxi baži għal tkeċċija minn jagħmel it-trasferiment jew minn min lilu jsir it-trasferiment. Din id-dispożizzjoni m’għandhiex tkun ta’ xkiel għal tkeċċijiet li jistgħu iseħħu għal raġunijiet ekonomiċi, tekniċi jew ta’ l-organizzazzjoni li jinvolvu bidliet fin-nies li jkunu jaħdmu.”

- 8 Skont l-Artikolu 5 ta’ din id-direttiva:
- “1. Sakemm l-Istati Membri ma jipprovd xort’ oħra, l-Artikoli 3 u 4 m’ għandhomx japplikaw għal kull trasferiment ta’ impriza, negozju jew parti minn impriza jew negozju meta min ikun qed jagħmel it-trasferiment huwa s-suġġett ta’ proċedimenti ta’ falliment jew ta’ xi proċedimenti analogi ta’ falliment li kienu istitwiti bl-iskop tal-likwidazzjoni ta’ l-assi ta’ min qed jagħmel it-trasferiment u huma taħt is-superviżjoni ta’ awtorità pubblika kompetenti (li tista’ tkun prattikant tal-falliment awtorizzat minn awtorità pubblika kompetenti).
2. Meta l-Artikoli 3 u 4 japplikaw għal trasferiment waqt proċedimenti ta’ falliment li nfethu għar-rigward ta’ min jagħmel it-trasferiment (kemm jekk dawk il-proċedimenti jkunu nbew bl-iskop tal-likwidazzjoni ta’ l-assi ta’ min ikun qed jagħmel it-trasferiment kemm jekk le) u sakemm dawn il-proċedimenti jkunu taħt is-superviżjoni ta’ awtorità pubblika kompetenti (li tista’ tkun prattikant tal-falliment determinat mil-liġi nazzjonali) Stat Membru jista’ jipprovdi li:

(a) minkejja l-Artikolu 3(1), id-djun ta’ min ikun qed jagħmel it-trasferiment ikkawżati minn xi kuntratti ta’ mpjieg jew relazzjonijiet ta’ impjieg u pagabbli qabel it-trasferiment jew qabel il-ftuħ tal-proċedimenti tal-falliment m’għandhomx jiġi trasferiti lil min lilu jsir it-trasferiment, sakemm dawn il-proċedimenti jikkawżaw, taħt il-liġi ta’ dak l-Istat Membru, protezzjoni għall-inqas ekwivalenti għal dik prevista f’sitwazzjonijiet koperti mid-Direttiva tal-Kunsill 80/987/KEE ta’ l-20 ta’ Ottubru 1980 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet ta’ l-Istati Membri konnessi mal-protezzjoni ta’ l-impiegati filkaż tal-falliment ta’ min jimpiegahom [GU Edizzjoni Specjali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 1, p. 217],

u, jew alternattivament, li,

b) min lilu jsir it-trasferiment, min jagħmel it-trasferiment jew il-persuna jew persuni li jeżerċitaw il-funzjonijiet ta’ min jagħmel it-trasferiment, min-naħha wahda, u r-rappreżentanti ta’ l-impiegati min-naħha l-oħra jistgħu jaqblu li jsiru tibdili, sa fejn tippermetti l-liġi jew il-prattika kurrenti, għat-termini u l-kundizzjonijiet ta’ l-impieg ta’ l-impiegati ddisinjati għas-salvagħwardja ta’ l-opportunitajiet ta’ l-impieg billi jiżguraw is-soppravivenza ta’ l-impriża, in-negozju jew parti mill-impriza jew min-negozju.

[...]

4. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri appoprjati bl-iskop li jipprevju l-użu hażin tal-proċedimenti ta’ falliment b’tali mod li jċaħħdu lill-impiegati mid-drittijiet previsti f’din id-Direttiva.”

Id-dritt tal-Pajjiži l-Baxxi

Il-BW

- 9 Skont l-Artikolu 7:663 tal-Burgerlijk Wetboek (il-Kodiċi Ċivili, iktar 'il quddiem il-“BW”), minħabba t-trasferiment ta' impriżza, id-drittijiet u l-obbligi li jirriżultaw għall-persuna li timpjega, fil-mument tat-trasferiment, minn kuntratt ta' xogħol konkluż bejn din tal-aħħar u l-impjegat li jaħdem hemm huma ttrasferiti *ipso iure* liċ-ċessjonarju.
- 10 L-Artikolu 7:666(1)(a) tal-BW jipprovd li dan l-Artikolu 7:663 ma japplikax għat-trasferiment ta' impriżza meta l-persuna li timpjega tkun ġiet iddikjarata fi stat ta' falliment u meta l-impriżza tidħol fil-massa tal-falliment.
- 11 L-Artikolu 7:663 u l-Artikolu 7:666(1)(a) tal-BW huma intiżi sabiex jittrasponu, rispettivament, l-Artikolu 3(1) u l-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23.

Il-FW

- 12 L-Artikolu 1(1) tal-Faillissementswet (il-Liġi dwar il-Falliment, iktar 'il quddiem il-“FW”) jipprovd li d-debitur għandu jiġi ddikjarat fi stat ta' falliment mill-qorti, fuq id-dikjarazzjoni tiegħu stess jew fuq talba tal-kredituri tiegħu jew ta' wieħed minnhom, meta huwa jkun f'sitwazzjoni ta' waqfien ta' hlas u jkollu iktar minn kreditur wieħed.
- 13 L-Artikolu 10 tal-FW jipprovd li t-terzi għandhom id-dritt li jopponu d-dikjarazzjoni ta' falliment matul perijodu ta' tmint ijiem li jiddekorri mid-data tal-għotxi tas-sentenza li tiddikjara l-falliment tad-debitur.
- 14 Is-sentenza li tiddikjara falliment tinkludi wkoll l-isem tal-kuratur u tal-imħallef-superviżorju.
- 15 L-Artikolu 68 tal-FW jipprovd li l-kuratur huwa responsabbi għall-ġestjoni u l-likwidazzjoni tal-massa tal-falliment. Konformément mal-ġurisprudenza nazzjonali, għandhom jittieħdu inkunsiderazzjoni l-interessi tal-kredituri kollha, iż-żda wkoll l-interessi kollettivi, inkluż dak tal-preżervazzjoni tal-impjieg.
- 16 Skont l-Artikolu 40 tal-FW, il-kuratur jista' jittermina l-kuntratti ta' xogħol ta' ħaddiema impjegati mid-debitur fallut billi josserva preavviż ta' massimu ta' sitt ġimghat.
- 17 Skont l-Artikolu 64 tal-FW, l-imħallef-superviżorju jikkontrolla l-kuratur u jivverifika jekk dan ma jmurx lil hinn mill-kompetenzi tiegħu, jaġixxix fl-interess tal-kredituri kollha u jissodisfax b'mod korrett il-kompli tiegħu.

Il-procedura ta' pre-pack

- 18 Il-qorti tar-rinvju tiddeskrivi l-pre-pack bħala prattika nazzjonali ta' origini ġurisprudenzjali li tippermetti, fil-kuntest tal-likwidazzjoni tal-assi ta' debitur, li jiġi ppreparat il-bejgħ ta' impriżza shiħha jew parti minnha li tappartjeni għall-patrimonju ta' dan tal-aħħar sabiex jiżdiedu l-possibbiltajiet li l-kredituri jiġu kompletament rrimborsati.

- 19 Il-preparattivi tal-bejgħ jikkonsistu, b'mod partikolari, f'li jiġi nnegozjat ma' kandidat wieħed jew iktar ftehim li abbażi tiegħu l-impriża inkwistjoni kollha jew parti minnha tigi ċeduta lilhom wara d-dikjarazzjoni ta' falliment tad-debitur. Il-pre-pack huwa differenti minn tranżazzjonijiet oħra ta' bejgħ qabel id-dikjarazzjoni ta' falliment fis-sens li t-tranżazzjonijiet ta' bejgħ organizzati fil-kuntest tiegħu huma ppreparati minn kuratur, imsejjah "kuratur prospettiv", imqiegħed taħt il-kontroll ta' imħallef-superviżorju, imsejjah "imħallef superviżur prospettiv". Dawn huma maħtura mill-qorti kompetenti u mill-istatuti tagħhom u l-funzjonijiet tagħhom huma stabbiliti wkoll mill-ġurisprudenza tal-Hoge Raad der Nederlanden (Qorti Suprema tal-Pajjiżi l-Baxxi).
- 20 Mid-deċiżjoni tar-rinviju jirriżulta li, skont din il-ġurisprudenza, il-missjoni tal-“kuratur prospettiv” hija ddeterminata mill-qorti li tinnominah u mill-indikazzjonijiet ipprovduti minn din il-qorti jew mill-“imħallef superviżur prospettiv” indikat għal dan il-ġħan. “Kuratur prospettiv” għandu, bħall-kuratur fil-proċedura ta' falliment, jieħu inkunsiderazzjoni, fil-faži ta' qabel id-dikjarazzjoni ta' falliment, l-interessi tal-kredituri kollha iżda wkoll l-interessi kollettivi, inkluż dawk relatati maż-żamma tal-impieg. Il-“kuratur prospettiv” jiġi, bl-istess mod bħall-kuratur tal-falliment, jinżamm responsabbli minħabba nuqqas imwettaq fl-eżerċizzju tal-funzjonijiet tiegħu.
- 21 Il-qorti tar-rinviju tippreċiża li l-involviment tal-“kuratur prospettiv” u tal-“imħallef superviżur prospettiv” fi pre-pack huwa essenzjali, għaliex huma ġeneralment, fil-mument ta' dikjarazzjoni sussegwenti tal-falliment, maħtura kuratur u mħallef superviżorju tal-proċedura ta' falliment. Barra minn hekk, meta jeżercitaw il-funzjonijiet tagħhom matul il-pre-pack, huma jieħdu inkunsiderazzjoni l-missjoni legali li huma jeżercitaw wara d-dikjarazzjoni tal-falliment.
- 22 Għalhekk, huwa l-“kuratur prospettiv” u l-“imħallef superviżur prospettiv” li għandu jipprepara t-trasferiment tal-impriża kollha jew ta' parti minnha, qabel id-dikjarazzjoni ta' falliment tal-persuna ġuridika li din l-impriża tagħmel parti mill-patrimonju tagħha, b'teħid inkunsiderazzjoni tal-interess tal-kredituri u tal-interessi kollettivi kollha. Wara d-dikjarazzjoni tal-falliment, tkun xi tkun il-miżura tal-involviment tagħhom qabel il-falliment, huma obbligati, bħala kuratur u mħallef-superviżorju tal-proċedura ta' falliment, jevalwaw jekk dan it-trasferiment jissodisfax dawn l-interessi u, fin-negattiv, li ma jiproċedix għall-imsemmi trasferiment.
- 23 Ftehim ta' trasferiment tal-impriża ppreparat fil-kuntest ta' proċedura ta' pre-pack jiġi konkluż u eżegwit biss wara d-dikjarazzjoni tal-falliment, meta l-kuratur u l-imħallef-superviżorju maħtura mill-qorti jkollhom il-kompetenzi legali tagħhom. Dawn tal-ahħar jistgħu ġeneralment jaġixxu malajr, peress li hija drawwa li jinħatru għal dawn il-funzjonijiet l-ex kuraturi u imħallfin superviżuri prospettivi.
- 24 B'hekk, din il-proċedura tippermetti li jiġi evitat li, wara d-dikjarazzjoni tal-falliment, l-impriża kkonċernata kollha jew parti minnha tīgi magħluqa, anki jekk għal zmien qasir, u li tikseb, permezz tat-trasferiment ta' impriża kollha jew parti minnha li l-operat tagħha jkun inżamm (going concern), prezz aħjar taċ-ċessjoni ta' din tal-ahħar sabiex il-kredituri jiġi ssodisfatti bl-ahħjar mod.

Il-kawža principali u d-domandi preliminari

- 25 Il-grupp Heiploeg (iktar 'il quddiem "Ex Grupp Heiploeg") kien magħmul minn diversi kumpanniji li kienu jeżerċitaw attivitā ta' kummerċ bl-ingrossa ta' hut kif ukoll ta' frott tal-baħar u ta' attivitajiet relatati miegħu. Matul is-snini 2011 u 2012, l-Ex Grupp Heiploeg akkumula telf finanzjarju sostanzjali. Barra minn hekk, ġiet imposta fuq erba' kumpanniji ta' dan il-grupp, f'Novembru 2013, mill-Kummissjoni Ewropea, multa ta' EUR 27 miljun talli pparteċipaw f'akkordju.
- 26 Fid-dawl tad-diffikultajiet finanzjarji serji tal-Ex Grupp Heiploeg, l-ebda bank ma aċċetta li jiffinanzja din il-multa. Barra minn hekk, sa minn meta nghatat il-multa, ġiet eżaminata l-possibbiltà li jsir użu minn pre-pack. Għal dan il-ġħan, diversi kumpanniji indipendenti mill-grupp Heiploeg gew mistiedna jipprezentaw offerta fuq l-assi tal-Ex Grupp Heiploeg. Peress li l-offerta pprezentata minn Parlevliet en Van der Plas Beheer BV tqieset bħala l-iqtar waħda promettenti, in-negożjati tkomplew ma' din il-kumpannija.
- 27 B'risonsta għal talba tal-Ex Grupp Heiploeg, ir-Rechtbank Noord-Nederland (il-Qorti Distrettwali ta' Noord-Nederland, il-Pajjiżi l-Baxxi), fis-16 ta' Jannar 2014, ġatret żewġ "kuraturi prospettivi" u "imħallef superviżur prospettiv". Mill-ittra ta' ħatra jirriżulta li l-ġħan tal-miżura kien li jinkiseb l-ogħla rendiment possibbli għall-kredituri kollha u li toffri possibbiltà li jiġi ppreparat bejgħ jew riorganizzazzjoni minn sitwazzjoni ta' insolvenza. Il-qorti fakkret li l-"kuraturi prospettivi" u l-"imħallef superviżur prospettiv" ma kellhom, fil-kuntest tal-proċedura ta' pre-pack, ebda kompetenza jew missjoni legali, iżda kienu inkarigati li josservaw, jinformaw ruħħom u li jkunu informati kif ukoll li jagħtu l-opinjoni tagħhom u, jekk ikun il-każ, il-pariri tagħhom. Hija ppreċiżat li huma kellhom jispiraw ruħħom mill-interessi tal-kredituri kollha, daqslikieku l-insolvenza kienet digħi ngħatat u, f'każ ta' proċedura ta' insolvenza sussegwent, jagħtu rendikont tal-proċedura ta' pre-pack fir-relazzjonijiet pubbliċi. L-Ex Grupp Heiploeg kien obbligat li jikkoper b'mod shiħ mal- "kuraturi prospettivi" u l- "imħallef superviżur prospettiv".
- 28 Fis-27 ta' Jannar 2014, l-Ex Grupp Heiploeg talbet lir-Rechtbank Noord-Nederland (il-Qorti Distrettwali ta' Noord-Nederland) sabiex tiġi ddikjarata falluta. L-ġħada, din il-qorti laqgħet din it-talba u ġatret, bħala kuratur u mħallef-superviżorju, il-persuni li preċedentement eżerċitaw il-funzjonijiet ta' "kuratur prospettiv" u ta' "imħallef superviżur prospettiv".
- 29 Iż-żewġ kumpanniji li jiformaw Heiploeg il-Ğdida, ir-registrati fir-Registru tal-Kummerċ fil-21 ta' Jannar 2014, ġadu l-parti l-kbira tal-attivitajiet kummerċjali tal-Ex Grupp Heiploeg. Il-ftehim ta' cessjoni tal-assi, li permezz tiegħi l-attivitajiet tal-Ex Grupp Heiploeg huma ttrasferiti lil Heiploeg il-Ğdida, ġie konkluż fid-29 ta' Jannar 2014.
- 30 Skont dan il-ftehim, Heiploeg il-Ğdida ġadet il-kuntratti ta' xogħol ta' madwar żewġ terzi tal-impiegati tal-Ex Grupp Heiploeg sabiex jeżerċitaw, fuq l-istess post tax-xogħol, l-attivitajiet li huma kienu jeżerċitaw qabel, filwaqt li ssuġġettawhom għal kundizzjonijiet ta' xogħol inqas favorevoli. Heiploeg il-Ğdida akkwistat il-bini tal-Ex Grupp Heiploeg, li hija tuża, u żammet kważi l-istess klijentela bħal dik tal-Ex Grupp Heiploeg.
- 31 L-FNV appellat mis-sentenza tal-ewwel istanza li ddikjarat il-falliment tal-Ex Grupp Heiploeg. Permezz tas-sentenza tagħha, il-Qorti tal-Appell caħdet ir-rikors, billi qieset li Heiploeg il-Ğdida kienet sostniet mingħajr ma ġiet ikkонтestata li t-telf finanzjarju subit mill-Ex Grupp Heiploeg u l-fatt li l-banek ma kinux disposti li jiffinanzjaw l-ammont tal-multa li kienet ġiet imposta fuq erba' kumpanniji ta' dan il-grupp kelli l-effett li jrendi inevitabbli l-falliment ta' dan tal-ahħar.

Minn dan, din il-qorti ddeduciet li t-tliet kundizzjonijiet ta' applikazzjoni tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23 kienu ssodisfatti u li, għaldaqstant, Heiploeg il-Ġdida ma kinitx marbuta mal-kundizzjonijiet ta' xogħol u ta' impjieg applikabbli għall-impjegati tagħha qabel it-trasferiment. L-imsemmija qorti fil-fatt ikkunsidrat li, waqt it-trasferiment tal-Ex Grupp Heiploeg għal għand Heiploeg il-Ġdida, l-ewwel, l-Ex Grupp Heiploeg kien is-suġġett ta' proċedura ta' falliment, it-tieni din il-proċedura kienet tirrigwarda l-likwidazzjoni tal-assi taċ-ċedenti u, it-tielet, l-imsemmija proċedura kienet tqiegħdet taħt il-kontroll ta' awtorità pubblika.

- 32 L-FNV ippreżentat appell ta' cassazzjoni quddiem il-Hoge Raad der Nederlanden (Qorti Suprema tal-Pajjiżi l-Baxxi) kontra din is-sentenza, billi sostniet li l-aħħar żewġ kundizzjonijiet previsti f'din id-dispożizzjoni ma kinux issodisfatti fil-każ ta' proċedura ta' pre-pack u li, minħabba f'hekk, it-trasferiment tal-Ex Grupp Heiploeg lil Heiploeg il-Ġdida kien suġġett għad-dispożizzjoni jiet tad-Direttiva 2001/23, b'tali mod li l-impjegati tal-Ex Grupp Heiploeg kellhom jitqiesu li daħlu fis-servizz ta' Heiploeg il-Ġdid filwaqt li żammew il-kundizzjonijiet tax-xogħol tagħhom.
- 33 Il-qorti tar-rinvju tirrileva li, skont l-Artikolu 7:663 tal-BW, minħabba t-trasferiment ta' impriža, id-drittijiet u l-obbligi li jirriżultaw għall-persuna li timpjega, fil-mument tat-trasferiment, minn kuntratt ta' xogħol konkuż bejn din tal-aħħar u l-impjegat li jaħdem hemm huma ttrasferiti liċ-ċessjonarju. Hija tindika li din id-dispożizzjoni madankollu ma tapplikax għal trasferiment ta' impriža, skont l-Artikolu 7:666(1)(a) tal-BW, meta l-persuna li timpjega tkun ġiet iddiċċjarata falluta u l-impriža tappartjeni għall-massa tal-falliment. Din il-qorti żżid li l-imsemmija dispożizzjoni jiet tad-dritt nazzjonali, li jikkostitwixxu t-traspożizzjoni tad-Direttiva 2001/23, għandhom ikunu suġġetti għal interpretazzjoni konformi ma' din id-direttiva.
- 34 Il-qorti tar-rinvju tfakkar ukoll li l-ġhan principali ta' proċedura ta' pre-pack huwa li jintlaħaq, waqt il-likwidazzjoni tal-assi tad-debitur, ir-imbors l-iktar għoli tal-kredituri kollha, u li, b'mod aċċessorju, operazzjoni ta' pre-pack tikkontribwixxi għaż-żamma ta' parti mill-impjieg. Barra minn hekk, hija tippreċiża li l-kontroll pubbliku fil-proċedura ta' falliment ma huwiex kompromess mill-eżistenza ta' proċedura ta' pre-pack qabel il-proċedura ta' falliment.
- 35 Fir-rigward tal-kawża principali, il-qorti tar-rinvju tirrileva li huwa stabbilit li l-Ex Grupp Heiploeg kien is-suġġett ta' proċedura ta' falliment, fis-sens tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23. Madankollu, fid-dawl tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, din il-qorti tesprimi dubji dwar jekk il-proċedura ta' pre-pack inkwistjoni fil-kawża principali tosseqvax iż-żewġ kundizzjonijiet l-oħra previsti fl-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23, jiġifieri jekk din il-proċedura, minn naħha, tistax titqies bħala intiża għal-likwidazzjoni tal-beni tal-Ex Grupp Heiploeg u, min-naħha l-oħra, taqax taħt il-kontroll ta' awtorità pubblika.
- 36 F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-Hoge Raad der Nederlanden (il-Qorti Suprema tal-Pajjiżi l-Baxxi) iddeċidiet li tissospendi l-proċedura u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari segwenti:
- “1. L-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23/KE għandu jiġi interpretat fis-sens li l-kundizzjoni li “proċedimenti ta' falliment jew [...] proċedimenti analogi ta' falliment [ħuma] istitwiti bl-iskop tal-likwidazzjoni ta' l-assi ta' min qed jagħmel it-trasferiment” hija ssodisfatta, jekk
- i) il-falliment tal-persuna li qed tagħmel it-trasferiment ikun inevitabbli u din il-persuna tkun, għaldaqstant, effettivament insolventi,

- ii) skont id-dritt Olandiż, l-ghan tal-procedura ta' falliment huwa li jinkiseb l-ogħla rendiment possibbli għall-kredituri kollha flimkien permezz tal-likwidazzjoni tal-assi tad-debitur, u
 - iii) f-hekk imsejjah "pre-pack" qabel id-dikjarazzjoni ta' falliment, jitħejja t-trasferiment (ta' parti) mill-impriża, trasferiment li jiġi eżegwit biss wara d-dikjarazzjoni ta' falliment, fid-dawl tal-fatt li
 - iv) il-“kuratur prospettiv” maħtur mir-rechtbank (qorti) għandu jkun iggwidat, qabel id-dikjarazzjoni ta' falliment, mill-interessi tal-kredituri kollha flimkien kif ukoll minn interessi kollettivi bħall-importanza li jinżamm l-impieg u l-“imħallef superviżorju prospettiv” maħtur ukoll mir-rechtbank (qorti) għandu jara li dan isehħ,
 - v) l-ghan tal-pre-pack huwa li jippermetti, fil-procedura sussegwenti ta' falliment, mod ta' likwidazzjoni li fil-kuntest tiegħu (parti mill-)impriża avvjata (going concern) li tagħmel parti mill-assi tal-persuna li qed tagħmel it-trasferiment tinbiegħ b'tali mod li jinkiseb l-ogħla rendiment possibbli għall-kredituri kollha flimkien u b'mod li jinżamm l-impieg, sa fejn huwa possibbli, u
 - vi) il-mod kif tiġi organizzata l-procedura jiggħarantixxi li dan l-ghan ikun effettivament dak li jservi ta' gwida?
2. L-Artikolu 5(1) ta[‘ din i]d-Direttiva għandu jiġi interpretat fis-sens li l-kundizzjoni li “procedimenti ta’ falliment jew [...] procedimenti analogi ta’ falliment [...] huma taħt is-superviżjoni ta’ awtorità pubblika kompetenti” hija ssodisfatta, jekk it-trasferiment (ta’ parti) mill-impriża jitħejja f’pre-pack qabel id-dikjarazzjoni ta’ falliment u jiġi eżegwit wara d-dikjarazzjoni ta’ falliment, u
- i) [dawn il-preparattivi] jiġu osservati, qabel id-dikjarazzjoni ta’ falliment, minn “kuratur prospettiv” u minn “imħallef superviżorju prospettiv”, maħtura mir-rechtbank (qorti) iżda li ma għandhom l-ebda kompetenza legali,
 - ii) skont id-dritt Olandiż, il-“kuratur prospettiv” għandu jkun iggwidat, qabel id-dikjarazzjoni ta’ falliment, mill-interessi tal-kredituri kollha flimkien kif ukoll minn interessi kollettivi oħra, bħaż-żamma tal-impieg, u l-“imħallef superviżorju prospettiv” għandu jara li dan isehħ,
 - iii) il-funzjonijiet tal-“kuratur prospettiv” u tal-“imħallef superviżorju prospettiv” ma humiex differenti minn dawk tal-kuratur u tal-imħallef superviżorju fil-falliment,
 - iv) il-ftehim li abbaži tiegħu l-impriża tiġi ttrasferita u li jkun thejja matul il-pre-pack jiġi konkluż u eżegwit biss wara d-dikjarazzjoni tal-falliment,
 - v) il-qorti tista’, mad-dikjarazzjoni tal-falliment, taħtar persuni oħra minbarra l-“kuratur prospettiv” jew l-“imħallef superviżorju prospettiv” bħala kuratur jew imħallef superviżorju, u
 - vi) l-istess rekwiżiti ta’ oggettività u ta’ indipendenza jgħoddu għall-kuratur u għall-imħallef superviżorju bħal dawk li jgħoddu għal kuratur u għal imħallef superviżorju f’falliment li ma jkunx ippreċedut minn pre-pack u, indipendentement minn kemm ikunu involuti qabel id-dikjarazzjoni ta’ falliment, huma marbuta, abbaži tal-missjoni legali tagħhom, li jiddeċiedu jekk it-trasferiment (ta’ parti) mill-impriża qabel id-dikjarazzjoni ta’ falliment [tagħha] ikunx mħejji fl-interess tal-kredituri kollha flimkien u, jekk huma jirrispondu fin-negattiv għal din id-domanda, huma għandhom jiddeċiedu li dan it-trasferiment ma huwiex ser isir, filwaqt li huma jibqgħu kompetenti sabiex jiddeċiedu għal raġunijiet oħra, pereżempju minħabba li interessi kollettivi oħra, bħall-importanza tal-impieg, imorru kontra dan it-trasferiment, li t-trasferiment (ta’ parti) mill-impriża mħejji qabel id-dikjarazzjoni ta’ falliment ma huwiex ser isir?”

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

- 37 Permezz tal-ewwel domanda tagħha, il-qorti tar-rinvju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23 għandux jiġi interpretat fis-sens li l-kundizzjoni li huwa jipprevedi, skont liema l-Artikoli 3 u 4 ta' din id-direttiva ma jaapplikawx għat-trasferiment ta' impriżza meta č-ċedent ikun is-suġġett ta' proċedura ta' falliment jew ta' proċedura ta' insolvenza analoga “li kien[et] istitwit[a] bl-iskop tal-likwidazzjoni ta' l-assi ta' min qed jagħmel it-trasferiment”, hija ssodisfatta meta t-trasferiment tal-impriżza kollha jew parti minnha huwa ppreparat, qabel il-ftuħ ta' proċedura ta' falliment intiża għal-likwidazzjoni tal-assi taċ-ċedent u li matulha l-imsemmi trasferiment jitwettaq, fil-kuntest ta' proċedura ta' pre-pack li għandha bħala għan li tippermetti, waqt il-proċedura ta' falliment, likwidazzjoni tal-impriżza avvjata (going concern) sabiex il-kredituri kollha jigu ssodisfatti bl-ahjar mod u sabiex kemm jista' jkun jinżamm l-impieg.
- 38 Preliminarjament, fl-ewwel lok, għandu jitfakkar li, kif irrileva l-Avukat Ĝenerali fil-punti 44 u 45 tal-konklużjonijiet tiegħu, l-introduzzjoni tad-deroga prevista fl-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23 tikkostitwixxi kodifikazzjoni tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja. Fil-fatt, minkejja li d-Direttiva 77/187 ma kienet tinkludi ebda dispozizzjoni spċifici f'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja, b'mod partikolari fis-sentenzi tagħha tas-7 ta' Frar 1985, Abels (135/83, EU:C:1985:55), u tal-25 ta' Lulju 1991, d'Urso *et.* (C-362/89, EU:C:1991:326), kienet irrikonoxxiet, b'teħid inkunsiderazzjoni tal-ispeċificità, fir-rigward tad-dritt soċjali, tad-dritt tal-falliment, li hija kkaratterizzata minn proċeduri spċċiali li l-ghan tagħhom huwa li jibbilanċjaw diversi interassi, b'mod partikolari dawk tal-kategoriji differenti ta' kredituri, il-possibbiltà ta' deroga mill-applikazzjoni tas-sistema ta' protezzjoni individuali tal-ħaddiema meta impriżza jew parti minnha li għiet ttrasferita kienet is-suġġett ta' proċedura li tirrigwarda l-likwidazzjoni tal-assi taċ-ċedent.
- 39 Għalhekk, il-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet, fil-punt 25 tas-sentenza tas-7 ta' Dicembru 1995, Spano *et.* (C-472/93, EU:C:1995:421), li d-Direttiva 77/187 ma kinitx tapplika għat-trasferimenti li seħħew fil-kuntest ta' proċeduri intiżi għal-likwidazzjoni tal-beni taċ-ċedent, bħall-proċedura ta' falliment inkwistjoni fis-sentenza tas-7 ta' Frar 1985, Abels (135/83, EU:C:1985:55), jew il-proċedura ta' likwidazzjoni amministrattiva forzata tad-dritt Taljan, inkwistjoni fis-sentenza tal-25 ta' Lulju 1991, d'Urso *et.* (C-362/89, EU:C:1991:326), filwaqt li hija kienet tapplika, min-naħha l-ohra, għat-trasferiment ta' impriżzi suġġetti ghall-proċeduri li għandhom bħala għan il-prosegwiment tal-attività tal-impriżza.
- 40 Għandu jiġi ppreċiżat li, fil-kawża li tat lok għas-sentenza tal-25 ta' Lulju 1991, d'Urso *et.* (C-362/89, EU:C:1991:326), il-Qorti tal-Ġustizzja kienet ħadet konjizzjoni, fir-rigward tal-kwistjoni dwar jekk l-impiegati kinux iżommu, waqt trasferiment ta' impriżza, id-drittijiet li jirriżultaw mill-anzjanità miksuba qabel it-trasferiment, ta' leġiżlazzjoni nazzjonali li kienet tipprevedi proċedura ta' amministrazzjoni straordinarja tal-impriżzi li kienet tinvolvi żewġ tipi ta' effetti għal dawn tal-ahħar. Din il-kawża kienet ikkaratterizzata mill-fatt li, minn naħha, l-impriżza ttrasferita setgħet titqiegħed taħt sistema ta' likwidazzjoni amministrattiva forzata li l-effetti tagħha kienu paragunabbli ma' dawk tal-falliment u, min-naħha l-ohra, din l-impriżza setgħet, filwaqt li titqiegħed taħt din is-sistema, tkompli l-attività tagħha, taħt id-direzzjoni ta' kummissarju, għal perijodu bbażat fuq il-modalitajiet ta' kalkolu ddeterminati mil-ligi. F'dan l-ahħar każ, dan il-kummissarju kellej jipprevedi programm li l-eżekuzzjoni tiegħi kollha tigħi awtorizzata mill-awtorità ta' superviżjoni u li kelle jinkludi, sa fejn huwa possibbli u filwaqt li

jittieħdu inkunsiderazzjoni l-interessi tal-kredituri, pjan ta' ristrutturazzjoni, kompatibbli mal-linji gwida tal-politika industrijali, mal-indikazzjoni speċifika tal-installazzjonijiet li għandhom jerġgħu jibdew joperaw u dawk li għandhom jiġu kkompletati kif ukoll tal-installazzjonijiet u tal-kumplessi ta' impriża li kellhom jiġu ttrasferiti. L-imsemmija leġiżlazzjoni kellha għalhekk karatteristiċi differenti, skont jekk id-digriet li jordna l-likwidazzjoni amministrattiva forzata jiddeciedi jew le il-prosegwiment tal-attività tal-impriża (sentenza tal-25 ta' Lulju 1991, d'Urso *et al.*, C-362/89, EU:C:1991:326, punti 27 sa 30).

- 41 Il-Qorti tal-Ġustizzja qieset li l-ewwel wieħed minn dawn l-effetti kien paragunabbi ma' falliment, peress li kien jirrigwarda l-likwidazzjoni tal-assi tad-debitur bil-ghan tas-sodisfazzjon kollettiu tal-kredituri, b'tali mod li t-trasferimenti li saru f'dan il-kuntest kellhom jiġu eskuži mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 77/187 (sentenza tal-25 ta' Lulju 1991, d'Urso *et al.*, C-362/89, EU:C:1991:326, punt 31). Min-naħa l-oħra, hija qieset li, meta t-tieni effett kien intiż, l-ghan tal-proċedura ta' amministrazzjoni straordinarja kien jikkonsisti, principally, fli jingħata lill-impriża ekwilibriju li jippermetti li tīgi żgurata l-attività tagħha għall-futur. L-ghan ekonomiku u soċjali hekk imfitteq ma jistax fil-fatt jiispjega u lanqas jiġiustifika li, meta l-impriża kkonċernata tkun is-suġġett ta' trasferiment totali jew parżjali, l-impiegati tagħha jiġu mċahħda mid-drittijiet li tirrikon oxxilhom din id-direttiva fil-kundizzjonijiet li hija tippreċiża (sentenza tal-25 ta' Lulju 1991, d'Urso *et al.*, C-362/89, EU:C:1991:326, punt 32).
- 42 Fit-tieni lok, għandu jiġi kkonstatat li l-ewwel domanda tinkludi elementi fattwali u proċedurali li, skont il-qorti tar-rinvju, jew ma ġewx irrilevati fid-deċiżjoni tar-rinvju li tat lok għas-sentenza tat-22 ta' Ġunju 2017, Federatie Nederlandse Vakvereniging *et al.* (C-126/16, EU:C:2017:489), jew ma kinux jeżistu fil-kawża li tat lok għal din is-sentenza u, konsegwentement, jipprekludu traspożizzjoni fil-kawża principali tar-risposta mogħtija mill-Qorti tal-Ġustizzja fl-imsemmija sentenza.
- 43 Il-Qorti tal-Ġustizzja, b'mod partikolari, iddeċidiet, fil-punt 47 ta' din l-istess sentenza, li l-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23 ježi li l-proċedura ta' falliment jew il-proċedura ta' insolvenza analoga għal din il-proċedura jinbdew għall-finijiet tal-likwidazzjoni tal-beni taċ-ċedent u fakkret li, skont il-ġurisprudenza tagħha, ma tissodisfax lil din il-kundizzjoni proċedura intiżha għall-prosegwiment tal-attività tal-impriża kkonċernata.
- 44 Il-Qorti tal-Ġustizzja żiedet, fir-rigward tad-differenzi bejn dawn iż-żewġ tipi ta' proċedura, li proċedura hija intiżha għall-prosegwiment tal-attività li għandha l-ghan li tīgi ssalvagwardjata n-natura operazzjonali tal-impriża jew tal-unitajiet vijabbi tagħha. Min-naħa l-oħra, proċedura li twassal għal-likwidazzjoni tal-beni intiżha li timmassimizza s-sodisfazzjon kollettiu tal-kredituri. Madankollu, minkejja li ma huwiex eskluż li tista' teżisti certa koinċidenza bejn dawn iż-żewġ għanijiet li jsegwu proċedura speċifika, l-ghan principali ta' proċedura fir-rigward tal-prosegwiment ta' attività tal-impriża jibqa', fi kwalunkwe każ, is-salvagwardja tal-impriża kkonċernata (sentenza tat-22 ta' Ġunju 2017, Federatie Nederlandse Vakvereniging *et al.*, C-126/16, EU:C:2017:489, punt 48).
- 45 Fid-dawl tal-karatteristiċi tal-proċedura ta' pre-pack esposti mill-qorti tar-rinvju fil-kawża li tat lok għas-sentenza tat-22 ta' Ġunju 2017, Federatie Nederlandse Vakvereniging *et al.* (C-126/16, EU:C:2017:489), b'mod partikolari minħabba l-fatt li din il-proċedura kienet intiżha sabiex jiġi evitat il-waqfien f'daqqha tal-attivitàajiet tal-impriża kkonċernata fid-data tad-dikjarazzjoni tal-falliment, sabiex jiġu ppreżervati kemm il-valur ekonomiku tal-imsemmija impriża kif ukoll l-impieg, il-Qorti tal-Ġustizzja kkunsidrat, fil-punt 50 ta' din is-sentenza, li, suġġett għall-verifikasi mill-qorti tar-rinvju, l-imsemmija proċedura, fl-aħħar mill-aħħar, ma kinitx intiżha

għal-likwidazzjoni tal-impriżza kkonċernata, b'tali mod li l-għan ekonomiku u soċjali li hija ssegwi ma jistax jiispjega u lanqas jiġiustifika li, meta l-impriżza kienet is-suġġett ta' trasferiment totali jew parżjali, l-impiegati tagħha ġew imċaħħda mid-drittijiet lilhom irrikonoxxuti fid-Direttiva 2001/23.

- 46 Kuntrajament għal fatti inkwistjoni fl-imsemmija kawża, f'din il-procedura, il-qorti tar-rinvju tindika li, meta l-procedura ta' pre-pack inkwistjoni kienet inbdiet, l-insolvenza taċ-ċedent kienet inevitabbli u li kemm il-procedura ta' falliment kif ukoll il-procedura ta' pre-pack li ppreċedieha kienu jipprevedu l-likwidazzjoni tal-assi taċ-ċedent, wara li barra minn hekk il-falliment ġie ddikjarat. Din il-qorti tirrileva li l-għan prinċipali ta' dawn il-proceduri kollha li wasslu għal din il-likwidazzjoni kien li jinkiseb l-ogħla rendiment possibbli għall-kredituri kollha.
- 47 Huwa stabbilit ukoll li, f'dan il-każ, it-trasferiment tal-impriżza kkonċernata seħħi matul proċedura ta' falliment intiża sabiex tillikwida l-assi kollha ta' Ex Grupp Heiploeg, jiġifieri tal-impriżza taċ-ċedent.
- 48 F'dan ir-rigward, għandu jiġi kkonstatat li, sa fejn l-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23 jagħmel distinzjoni bejn "min ikun qed jagħmel it-trasferiment" u "impriżza", "negożju" jew "parti minn impriżza jew negożju" li jappartjenu lill-imsemmi ċedent, għandha ssir distinzjoni bejn l-attivită ekonomika globali taċ-ċedent u l-attivitajiet individuali tal-entitajiet differenti li jidhru fost il-beni tiegħu li għandhom jiġu likwidati.
- 49 Mill-kliem tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23 jirriżulta li l-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni, u bħala konsegwenza tad-deroga li hija tipprevedi, ma huwiex limitat għall-impriżzi, negożji jew partijiet ta' impriżza jew ta' negożju li l-attivită tagħhom ġiet definittivament mitmuma qabel iċ-ċessjoni jew wara din.
- 50 Fil-fatt, dan l-Artikolu 5(1), peress li jipprevedi li d-drittijiet u l-obbligi li jirriżultaw għaċ-ċedent minn kuntratt ta' xogħol jew minn relazzjoni ta' xogħol eżistenti fid-data tat-trasferiment ma jiġux ittrasferiti liċ-ċessjonarju meta l-kundizzjonijiet stabbiliti f'din id-dispożizzjoni jkunu ssodisfatti, jimplika li impriżza jew parti minn impriżza li għadha attiva għandha tkun tista' tiġi ttrasferita filwaqt li tibbenefika mid-deroga prevista fl-imsemmija dispożizzjoni. Billi tipproċedi b'dan il-mod, id-Direttiva 2001/23 tipprevjeni r-riskju li l-impriżza, in-negożju jew il-parti tal-impriżza jew tan-negożju kkonċernata jonqsu qabel ma ċ-ċessjonarju jieħu f'idejh, fil-kuntest ta' procedura ta' falliment mibdija bil-ġhan tal-likwidazzjoni tal-assi taċ-ċedent, parti mill-assi u/jew mill-l-attivitajiet taċ-ċedent li jistgħu jitqiesu vijabbbli. Għalhekk, din id-deroga hija intiża sabiex teskludi r-riskju serju ta' deterjorament, fuq livell globali, tal-valur tal-impriżza ttrasferita jew tal-kundizzjonijiet tal-ħajja u tax-xogħol tal-ħaddiem li jmur kontra l-ghani jiet tat-Trattat (ara, f'dan is-sens, sentenza tal-25 ta' Lulju 1991, d'Urso *et al.*, C-362/89, EU:C:1991:326, punt 31 kif ukoll il-ġurisprudenza ċċitatata).
- 51 Din l-interpretazzjoni tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23 ma hijex invalidata mill-fatt li t-trasferiment ta' impriżza, ta' negożju jew ta' parti minn impriżza jew ta' negożju, imwettaq matul proċedura ta' falliment jew ta' proċedura ta' insolvenza analoga mibdija bil-ġhan tal-likwidazzjoni tal-assi taċ-ċedent, ġie ppreparat qabel il-ftuħ ta' dawn il-proċeduri, peress li din id-dispożizzjoni ma tirrigwardax il-perijodu ta' qabel il-ftuħ tal-proċeduri ta' falliment jew ta' insolvenza kkonċernati. Din il-konstatazzjoni hija kkorroborata mill-Artikolu 5(2), li minnu jirriżulta b'mod ċar li l-eċċeżżjonijiet li huwa jipprevedi jirrigwardaw il-każijiet fejn l-Artikoli 3 u 4 ta' din id-direttiva japplikaw għal trasferiment imwettaq "waqt" proċedura ta' insolvenza mibdija fil-konfront taċ-ċedent.

- 52 Għalhekk, meta l-għan prinċipali ta' proċedura ta' pre-pack segwita minn proċedura ta' falliment jikkonsisti fil-ksib, wara l-konstatazzjoni ta' insolvenza taċ-ċedent u tal-likwidazzjoni tiegħu, tar-imbors l-iktar għoli possibbli għall-kredituri kollha tiegħu, dawn il-proċeduri, meħuda flimkien, jissodisfaw, bħala prinċipju, it-tieni kundizzjoni imposta fl-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23.
- 53 F'dan ir-rigward għandu jiġi vverifikat, f'kull sitwazzjoni, jekk il-proċedura ta' pre-pack u l-proċedura ta' falliment inkwistjoni għandhom tendenza għal-likwidazzjoni tal-impriżza minħabba l-insolvenza ppruvata taċ-ċedent u mhux minħabba sempliċi riorganizzazzjoni tiegħu. Barra minn hekk, għandu jiġi stabbilit mhux biss li dawn il-proċeduri għandhom l-għan prinċipali li jissodisfaw bl-aħjar mod il-kredituri kollha iżda wkoll li l-implimentazzjoni tal-likwidazzjoni permezz ta' ċessjoni tal-impriżza avvjata (going concern) jew ta' parti minnha, kif ippreparata fil-proċedura ta' pre-pack u mwettqa wara l-proċedura ta' falliment, tippermetti li jintlaħaq dan l-għan prinċipali. B'hekk, l-għan ta' rikors għal proċedura ta' pre-pack, għall-finjet ta' likwidazzjoni tal-kumpannija, huwa li jippermetti lil kuratur u lill-imħallef superviżorju maħtura mill-qorti wara d-dikjarazzjoni ta' falliment ta' din tal-aħħar li jżidu l-opportunitajiet ta' sodisfazzjon tal-kredituri.
- 54 Madankollu, mill-proċess għad-dispożizzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li l-proċedura ta' pre-pack inkwistjoni hija rregolata biss minn regoli ġurisprudenzjali u li l-applikazzjoni tagħhom li ssir mill-qrati nazzjonali differenti ma hijex uniformi, b'tali mod li tkun is-sors, kif irrileva l-Avukat Generali fil-punt 83 tal-konkluzjonijiet tiegħu, ta' incertezza legali. Issa, f'tali ċirkustanzi, il-proċedura ta' pre-pack stabbilita mill-ġurisprudenza tal-qorti tar-rinviju ma tistax titqies bħala li tirregola l-implimentazzjoni tal-eċċeżżjoni li tinsab fl-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23 u ma tissodisfax ir-rekwiżit ta' certezza legali.
- 55 Minn dan isegwi li, minkejja l-kunsiderazzjonijiet li jinsabu fil-punti 47 sa 53 ta' din is-sentenza, ir-risposta għall-ewwel domanda għandha tkun li l-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23 għandu jiġi interpretat fis-sens li l-kundizzjoni li huwa jipprevedi, skont liema l-Artikoli 3 u 4 ta' din id-direttiva ma jaapplikawx għat-ġaqaw waqt-ġaqaw, qabel il-ftuħ ta' proċedura ta' falliment intiża għal-likwidazzjoni tal-assi taċ-ċedent u li matulha l-imsemmi trasferiment jitwettaq, fil-kuntest ta' proċedura ta' pre-pack li għandha bħala għan prinċipali li tippermetti, fi proċedura ta' falliment, likwidazzjoni tal-impriżza avvjata sabiex il-kredituri kollha jiġi ssodisfatti bl-aħjar mod u sabiex kemm jista' jkun jinżamm l-impieg, suġġett għall-fatt li tali proċedura ta' pre-pack tkun irregolata minn dispożizzjoni jiet leġiżlattivi jew regolatorji.

Fuq it-tieni domanda

- 56 Permezz tat-tieni domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23 għandux jiġi interpretat fis-sens li l-kundizzjoni li huwa jipprevedi, skont liema l-Artikoli 3 u 4 ta' din id-direttiva ma jaapplikawx għat-ġaqaw waqt-ġaqaw, qabel il-ftuħ ta' proċedura ta' falliment intiża għal-likwidazzjoni tal-assi taċ-ċedent u li matulha l-imsemmi trasferiment jitwettaq, fil-kuntest ta' proċedura ta' pre-pack li għandha bħala għan prinċipali li tippermetti, fi proċedura ta' falliment, likwidazzjoni tal-impriżza avvjata sabiex il-kredituri kollha jiġi ssodisfatti bl-aħjar mod u sabiex kemm jista' jkun jinżamm l-impieg, suġġett għall-fatt li tali proċedura ta' pre-pack tkun irregolata minn dispożizzjoni jiet leġiżlattivi jew regolatorji.

“kuratur prospettiv”, imqiegħed taħt il-kontroll ta’ “imħallef superviżur prospettiv” u li l-ftehim dwar dan it-trasferiment jiġi konkluż u eżegwit wara d-dikjarazzjoni ta’ falliment intiża għal-likwidazzjoni tal-beni taċ-ċedent.

- 57 Sabiex tingħata risposta għal din id-domanda, għandu jitfakkar li, hekk kif irrilevat il-Qorti tal-Ġustizzja fis-sentenza tagħha tat-22 ta’ Ġunju 2017, Federatie Nederlandse Vakvereniging *et.* (C-126/16, EU:C:2017:489, punt 53), u kif ikkonfermat il-qorti tar-rinvju, il-procedura ta’ pre-pack li tippreċċedi d-dikjarazzjoni ta’ falliment intiża għal-likwidazzjoni tal-beni taċ-ċedent hija ta’ origini ġurisprudenzjali u ma għandhiex bażi fil-leġiżlazzjoni Olandiż jew fir-regolament Olandiż.
- 58 Fir-rigward b'mod iktar preċiż tal-procedura ta’ pre-pack inkwistjoni fil-kawża li tat lok għas-sentenza tat-22 ta’ Ġunju 2017, Federatie Nederlandse Vakvereniging *et.* (C-126/16, EU:C:2017:489), il-Qorti tal-Ġustizzja, abbaži tal-process ippreżentat quddiemha, iddeċidiet, fil-punt 54 ta’ din is-sentenza, li din il-procedura ma tqeqħiditx taħt il-kontroll tal-qorti kompetenti, iżda kienet ġestita mill-amministrazzjoni tal-impriżza li mexxiet in-negożjati u adottat id-deċiżjonijiet li jippreparaw il-bejgħ tal-impriżza falluta. Fil-punt 55 tal-imsemmija sentenza, hija qieset li l-“kuratur prospettiv” u l-“imħallef superviżur prospettiv” formalment ma kellhom l-ebda setgħa u li ma kienu suġġetti għal ebda kontroll eżerċitat minn awtorità pubblika. Barra minn hekk, hija kkunsidrat li, sa fejn, immedjatamente wara l-ftuħ tal-procedura ta’ falliment, l-imħallef superviżorju ta l-awtorizzazzjoni għat-trasferiment ippreparat matul il-procedura ta’ pre-pack, dan tal-ahħar kellu, qabel il-ftuħ ta’ din il-procedura, ikun ġie informat u jkun ta l-kunsens tiegħu għat-trasferiment. Minn dan il-Qorti tal-Ġustizzja ddeduċiet, fil-punt 57 tal-istess sentenza, li, fid-dawl ta’ dawn il-karakteristiċi, il-procedura ta’ pre-pack inkwistjoni f'din il-kawża kienet idonea biex tneħħi kważi kompletament mill-kontenut tagħha kwalunkwe kontroll possibbi mill-awtorità pubblika kompetenti fuq il-procedura ta’ falliment u għalhekk ma kinitx tissodisfa l-kundizzjoni ta’ kontroll ta’ tali awtorità stabbilita fl-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23.
- 59 F’dan il-każ, għandu jiġi kkonstatat li l-qorti tar-rinvju, li tfakkar li l-“kuratur prospettiv” u l-“imħallef superviżur prospettiv”, minkejja li huma maħtura minn qorti, ma għandhom ebda kompetenza legali meta jeżerċitaw il-funzjonijiet tagħħom waqt procedura ta’ pre-pack, tesponi, fid-deċiżjoni tar-rinvju, diversi elementi li jistgħu jikkontestaw l-evalwazzjoni magħmula mill-Qorti tal-Ġustizzja fil-punt 57 tas-sentenza tat-22 ta’ Ġunju 2017, Federatie Nederlandse Vakvereniging *et.* (C-126/16, EU:C:2017:489), b’tali mod li din l-evalwazzjoni tista’ tiġi applikata biss fil-kuntest tal-kawża principali.
- 60 Għandu jiġi rrilevatt b'mod iktar partikolari li, skont din il-qorti, l-istatus u l-funzjonijiet tal-“kuratur prospettiv”, iddefiniti mill-qorti li tinnominah jew mill-indikazzjoni tal-“imħallef superviżur prospettiv” maħtur għal dan il-għan, ma humiex differenti b'mod sostanzjali mill-istatus u l-funzjonijiet tal-kuratur fil-procedura ta’ falliment. Il-“kuratur prospettiv” jista’, bl-istess mod bħall-kuratur ta’ falliment, jinżamm responsabbi għal nuqqas fl-eżerċizzju tal-funzjonijiet tiegħu u r-responsabbiltà personali tiegħu tiġi evalwata abbaži tal-istess kriterji bħal dawk applikabbli għall-kuratur ta’ falliment. L-“imħallef superviżur prospettiv” — bħall-imħallef superviżorju fil-procedura ta’ falliment — jiżgura l-kontroll, matul il-procedura ta’ pre-pack qabel id-dikjarazzjoni ta’ falliment, tal-“kuratur prospettiv” sabiex dan tal-ahħar ma jeċċedix il-kompetenzi tiegħu u jaġixxi fl-interess tal-kredituri kollha. Il-qorti li ħatret il-“kuratur prospettiv” u l-“imħallef superviżur prospettiv” tikkontrolla, fil-każ ta’ procedura sussegwenti ta’ insolvenza, jekk dawn il-persuni segwewx l-indikazzjoni kollha li ngħatawlhom u, jekk dan ma jkunx il-każ, jaħtru persuni oħra bħala kuraturi u imħallef superviżorju fil-mument tad-dikjarazzjoni tal-falliment.

- 61 L-imsemmija qorti tipprečiža li, fil-kawža principali, minkejja li l-ftehim li abbaži tiegħu ġiet ittrasferita l-impriža ġie ppreparat matul il-procedura ta' pre-pack, dan il-ftehim kien għadu ma ġiex konkluż fil-mument li fih ġie deċiż il-falliment tal-Ex Grupp Heiploeg. Issa, mid-dikjarazzjoni tal-ftuħ tal-procedura ta' falliment, il-kuraturi u l-imħallef superviżorju li kienu inkarigati li jsegwu l-procedura ta' falliment u nhattru mill-qorti għal dan il-ġhan, kellhom kompetenzi legali f'dan is-sens u kienu suġġetti għall-istess rekwiżiti ta' oġgettivit u ta' indipendenza bħal dawk applikabbli għal kuratur u għal imħallef superviżorju maħtur fi falliment mhux preċedut minn procedura ta' pre-pack. Għaldaqstant, huma kienu obbligati jevalwaw jekk it-trasferiment tal-unitajiet vijabbi tal-impriža tal-Ex Grupp Heiploeg ippreparat qabel id-dikjarazzjoni tal-falliment kienx isir fl-interess tal-kredituri kollha. Konsegwentement, l-implimentazzjoni ta' procedura ta' pre-pack, bħal dik inkwistjoni fil-kawža principali, ma għandhiex effett fuq il-kontroll li ser jitwettaq sussegwentement matul procedura ta' falliment minn awtorità pubblika kompetenti, jiġifieri mill-kuratur u l-imħallef superviżorju ta' falliment, peress li dan il-kontroll huwa previst mill-FW.
- 62 F'dan ir-rigward, għandu jiġi kkonstatat li, peress li l-“kuratur prospettiv” u l-“imħallef superviżur prospettiv” jinhattru mill-qorti kompetenti għall-procedura ta' pre-pack u peress li din il-qorti mhux biss tiddefinixxi l-funzjonijiet tagħhom iż-żda tiproċedi, waqt il-ftuħ sussegwenti tal-procedura ta' falliment, għal kontroll tal-eżercizzju ta' dawn il-proceduri, billi tiddeċiedi jekk taħtar jew le, bħala kuratur u bħala imħallef superviżorju tal-procedura ta' falliment, dawn l-istess persuni, jeżisti digħi, minn dan il-fatt, kontroll ta' “kuratur prospettiv” u ta' “imħallef superviżur prospettiv” mill-awtorità pubblika kompetenti.
- 63 Din l-evalwazzjoni hijakkorrobata mill-fatt, minn naħha, li t-trasferiment ippreparat matul il-procedura ta' pre-pack jitwettaq biss wara l-ftuħ tal-procedura ta' falliment, il-kuratur u l-imħallef superviżorju jistgħu jirrifjutaw li jipproċedu għal din iċ-ċessjoni jekk iqis li dan imur kontra l-interess tal-kredituri taċ-ċedent li l-assi tiegħu għandhom jiġu likwidati. Min-naħha l-oħra, kif jirriżulta mill-proċess li għandha l-Qorti tal-Ġustizzja, il-“kuratur prospettiv” mhux biss għandu jirrapporta l-ġestjoni tiegħu tal-faži preparatorja fir-rapport ta' falliment, iż-żda jista' wkoll jinżamm responsabbli bl-istess kundizzjonijiet bħall-kuratur tal-falliment. Barra minn hekk, huwa stabbilit li l-intervent tal-“kuratur prospettiv” matul il-procedura tal-pre-pack isir taħt l-kontroll tal-“imħallef superviżur prospettiv” u, għaldaqstant, tal-qorti kompetenti, b'hekk din tal-ahħar tista', jekk tqis li l-“kuratur prospettiv” ma kkonformax ruħu mal-funzjoni mogħtija lilu mill-qorti, tissostitwixxi lil dan il-kuratur ma' persuna oħra jew topponi l-għeluq tal-procedura ta' pre-pack.
- 64 Għandu jiġi ppreċiżat ukoll li, sabiex jiġu żgurati l-funzjonijiet fdati lilhom fil-kuntest tal-procedura ta' pre-pack kif ukoll fil-kuntest tal-procedura ta' falliment, il-“kuratur prospettiv” u l-“imħallef superviżur prospettiv” huma mġieghħla, sa mill-faži preparatorja tal-falliment li tikkostitwixxi l-procedura ta' pre-pack, jikkonsultaw, iwettqu evalwazzjoni tad-diversi ipoteżjijiet ta' ċessjoni u jeżaminaw il-ftehim ta' trasferiment li eventwalment ikollhom jivvalidaw u jeżegwixxu meta tinfetaħ il-procedura ta' falliment. Konsegwentement, iż-żmien li għaddha bejn il-ftuħ tal-procedura ta' falliment u l-iffirmar tal-ftehim imħejji fil-kuntest tal-procedura ta' pre-pack ma jistax, bħala tali, jintuża bħala kriterju sabiex jiġi evalwat jekk l-awtorità pubblika kompetenti setgħetx jew le teżerċita l-kontroll previst f'dan ir-rigward.
- 65 Għaldaqstant, għandu jiġi kkunsidrat li l-fatt li t-trasferiment ta' impriža kollha jew parti minnha huwa ppreparat fil-kuntest ta' procedura ta' pre-pack qabel id-dikjarazzjoni ta' falliment minn “kuratur prospettiv”, imqiegħed taħt il-kontroll ta' “imħallef superviżur prospettiv”, ma jipprekludix li t-tielet kundizzjoni tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23 tkun issodisfatta.

- 66 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet precedenti, ir-risposta għat-tieni domanda għandha tkun li l-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23 għandu jiġi interpretat fis-sens li l-kundizzjoni li huwa jipprevedi, skont liema l-Artikoli 3 u 4 ta' din id-direttiva ma japplikawx għat-trasferiment ta' impriżza, ta' negozju jew ta' parti minn impriżza jew ta' negozju meta l-proċedura ta' falliment jew proċedura ta' insolvenza analoga li għaliha jkun suġġett iċ-ċedent “[hija] taħt is-superviżjoni ta’ awtorità pubblika kompetenti”, hija ssodisfatta meta t-trasferiment ta' impriżza kollha jew parti minnha huwa ppreparat, fil-kuntest ta' proċedura ta' pre-pack qabel id-dikjarazzjoni ta' falliment, minn “kuratur prospettiv”, imqiegħed taħt il-kontroll ta’ “imħallef superviżur prospettiv”, u li l-ftehim dwar dan it-trasferiment jiġi konkluż u eżegwit wara d-dikjarazzjoni ta' falliment intiża għal-likwidazzjoni tal-beni taċ-ċedent, suġġett ghall-fatt li tali proċedura ta' pre-pack tkun irregolata minn dispozizzjonijiet leġiżlattivi jew regolatorji.

Fuq l-ispejjeż

- 67 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża principali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) L-Artikolu 5(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 2001/23/KE tat-12 ta' Marzu 2001 dwar l-approssimazzjoni tal-liġijiet ta' l-Istati Membri relatati mas-salvagwardja tad-drittijiet ta' l-impiegati fil-każ ta' trasferiment ta' impiżza, negozji jew partijiet ta' impiżza jew negozji għandu jiġi interpretat fis-sens li l-kundizzjoni li huwa jipprevedi, skont liema l-Artikoli 3 u 4 ta' din id-direttiva ma japplikawx għat-trasferiment ta' impiżza meta ċ-ċedent ikun is-suġġett ta' proċedura ta' falliment jew ta' proċedura ta' insolvenza analoga “li kien[et] istitwit[a] bl-iskop tal-likwidazzjoni ta' l-assi ta' min qed jagħmel it-trasferiment”, hija ssodisfatta meta t-trasferiment tal-impiżza kollha jew parti minnha huwa ppreparat, qabel il-ftuh ta' proċedura ta' falliment intiża għall-likwidazzjoni tal-assi taċ-ċedent u li matulha l-imsemmi trasferiment jitwettaq, fil-kuntest ta' proċedura ta' pre-pack li għandha bhala għan prinċipali li tippermetti, fi proċedura ta' falliment, likwidazzjoni tal-impiżza avvjata sabiex il-kredituri kollha jiġu ssodisfatti bl-ahjar mod u sabiex kemm jista' jkun jinżamm l-impieg, suġġett ghall-fatt li tali proċedura ta' pre-pack tkun irregolata minn dispozizzjonijiet leġiżlattivi jew regolatorji.
- 2) L-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 2001/23 għandu jiġi interpretat fis-sens li l-kundizzjoni li huwa jipprevedi, skont liema l-Artikoli 3 u 4 ta' din id-direttiva ma japplikawx għat-trasferiment ta' impiżza, ta' negozju jew ta' parti minn impiżza jew ta' negozju meta l-proċedura ta' falliment jew proċedura ta' insolvenza analoga li għaliha jkun suġġett iċ-ċedent “[hija] taħt is-superviżjoni ta’ awtorità pubblika kompetenti”, hija ssodisfatta meta t-trasferiment ta' impiżza kollha jew parti minnha huwa ppreparat, fil-kuntest ta' proċedura ta' pre-pack qabel id-dikjarazzjoni ta' falliment, minn “kuratur prospettiv”, imqiegħed taħt il-kontroll ta’ “imħallef superviżur prospettiv”, u li l-ftehim dwar dan it-trasferiment jiġi konkluż u eżegwit wara d-dikjarazzjoni ta' falliment intiża għal-likwidazzjoni tal-beni taċ-ċedent, suġġett ghall-fatt li tali proċedura ta' pre-pack tkun irregolata minn dispozizzjonijiet leġiżlattivi jew regolatorji.

Firem